

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Inconștiență sau tradare ?

Suntem informați că în urma neconținutelor presiuni ce se fac de către guvernul maghiar prin misiții săi: comisari și preoți renegați, rezistența națională în rândul parohiilor ort. române, rămase în Ungaria în urma delimitării frontierei din 1920, a fost înfrântă. O seamă din acele parohii s'au declarat de „parohii maghiare“ introducând la serviciul divin limba și predica în limba maghiară.

Să recapitulăm puțin cele petrecute din 1920 până azi în parohiile ort. române rămase în Ungaria, pentru a înțelege situația lor de acum.

Au rămas în Ungaria, ca detașate dela Episcopia Aradului, parohiile: 1. Bătania, 2. Budapesta, 3. Cenadul unghuresc, 4. Bichiș, 5. Chitighaz, 6. B.-Ciaba, 7. Giula, oraș mare românesc, 8. Giula, oraș mic românesc, 9. Aletea, 10. Pusta Meghieș, cu un total de circa 17.000 suflete ort. române, după starea din 1919. Dela Episcopia noastră din Oradea au rămas în Ungaria parohiile: 1. Darvaș, 2. M. Peterd, 3. Jaca, 4. Veched, 5. Săcal, 6. Ș. Cristur, 7. Micherechiu, 8. Apateul ung. și 9. Carțaș, cu circa 14.000 suflete.

Statul maghiar nici până azi n'a admis organizarea acestor parohii în protopopiate și apoi în eparhie. În nenumărate rânduri preoții și enoriașii au încercat să se întrunească pentru a se organiza, dar niciodată nu au primit aprobare dela guvern pentru așa ceva. Nici un preot ort. român nu primește salariu dela statul maghiar. După școlile noastre confesionale din aceste comune au fost statificate încă în 1920, iar edificiile școlare ocupate de jandarmerie și alte autorități, Românii din Ungaria au rămas pradă instreînării. Planul unghuresc era să-i lase cât mai mult în această situație, neținând seamă de starea lor sufletească. Acum după 20 de ani unghurii au crezut sosit ceasul ca în sfârșit să realizeze vechiul lor deziderat: „Episcopia greco-orientală maghiară“, pentru asimilarea forțată

a tuturor ortodoxilor din Ungaria: Români, Sârbi și Greci.

După ce planul lor nelegiuit de acum câțiva ani, de a afla un Episcop greco-oriental maghiar în persoana aventurierilor: Nemeth István și Kaluger Elemer, a naufragiat de vigilența patriarhiei din Constantinopol și a celei sârbești, care nu s'au pretat la rolul de a le sfinți episcop, acum unghurii reiau ofensiva împotriva parohiilor ort. române, de această dată, se pare, cu succes.

După știrile ce le deținem, cu începere dela 1 August 1940 s'au declarat de „parohie maghiară“ și au introdus la serviciul divin limba maghiară, următoarele comune: 1. Darvaș, cu preotul Gheorghe Ardelean, 2. M. Peterd, cu preotul Dimitrie Ciumpilă, 3. Jaca, cu preotul Cornel Mândruțau, 4. Veched, fără preot, 5. Săcal, cu preotul Gheorghe Hotăran, 6. Apateu, cu preotul Grigorie Mureșan (fost învățător gr. cat., renegat), 7. Ș. Cristur, cu preotul Roman Mișcuția, 8. Bichiș, cu preotul Ștefan Cordoș, 9. B. Ciaba, cu preotul Gheorghe Botău. Parohia Micherechiu, cu preotul Ioan Ola s'a declarat tot „parohie maghiară“ cu serviciu divin mixt în românește și unghurește deși în această comună curat românească cu circa 4000 suflete nici 50% din popor nu vorbește unghurește. Parohiile: Giula, oraș mare românesc, cu preoții: Dimitrie Sabău și Gheorghe Negru, precum și: Giula, oraș mic românesc, cu preotul Petru Mândruțau s'au declarat deasemenea de „parohii maghiare“ însă credincioșii se opun în mod tacit. Văzând aceasta preoții, de teama să nu rămână fără credincioși, au găsit de bine ca în prezent să nu introducă în biserică limba maghiară, ci numai mai târziu, când timpul va fi mai potrivit și vor avea aderenți mai mulți. Abia 5 parohii ort. române și-au mai păstrat caracterul românesc.

Ne întrebăm în fața acestui fapt dureros: Este în Ungaria teroarea și siluirea conștiin-

țelor atât de mare încât Românii nu se mai pot ruga lui Dumnezeu în limba lor, sau slăbiciunea preoților numiți este a se considera ca o tradare inconstientă față de neam? Atunci cum înțeleg acești păstori nămiți să mai stea în fruntea poporului pe care l-au vândut?

E rândul autorităților noastre de stat să se sesizeze de aceste date și să rupă masca de pe fața acelei Ungarii „civilizate” care după ce ne-a masacrat neamul în Ardealul de nord, arată acum lumii ce fel de libertate de conștiință înțelege să rezerve sclavilor ei în plin veacul al XX-lea.

I.

Comunicatul Sfântului Sinod

Sfântul Sinod al Bisericii ortodoxe române, întrunit în sesiunea ordinară de toamnă, constată că dela sesiunea sa trecută s'au produs mari schimbări în viața Statului și neamului românesc.

În tot timpul acesta de adânci dureri și prefaceri biserica a fost alătura de neam, suferind cu el, ajutându-l să-și recapete nădejdiile în ziua de mâine și îndreptându-i sufletul spre Dumnezeu care încearcă pe cei ce nu vrea să-i părăsească, ci să-i îndrepte pentru a împlini prin ei înalte roluri în istorie.

Dând glas cugetului ei de mamă iubitoare față de evenimentele care s'au produs în viața neamului românesc în lunile din urmă, Sfântul Sinod declară:

1. — Răpirea unor mari părți din pământul țării și trecerea mai multor milioane de români sub jug străin sunt acte potrivnice dreptății dumnezeiești care poruncește ca stăpânirea pământului să o aibă aceia cari-l locuiesc și care nu poate aproba ca anumite neamuri să subjuge pe altele, ci cer ca fiecare să se bucure la fel de darul sfânt și dumnezeesc al libertății.

Prin sfâșierea pământului românesc, mai multe eparhii sau părți de eparhii ale bisericii ortodoxe române au rămas între hotare străine și milioane de credincioși și de preoți ai ei își văd străntorate putințele de a-și manifesta credința religioasă, cea mai fundamentală și mai necesară pornire a sufletului omenesc.

În fața acestei situații, biserica ortodoxă a neamului românesc își îndreaptă nădejdiile și rugăciunile spre Dumnezeul milostivirilor, dreptății și al atotputerniciei,

care va aduce cu toată siguranța timpuri mai bune pentru poporul nostru, dacă acesta își va spori și mai mult frumoasele însușiri și virtuți de credință, de seriozitate morală și de jertfelnicie.

2. — Biserica înconjoară pe noul și tânărul Rege al neamului nostru, Mihai I, cu toată dragostea ei, rugând pe Dumnezeu — dela care vine tot darul puterii și toată înțelepciunea stăpânitorilor — să-i dăruiască o domnie îndelungată, aducătoare de fericire pentru neam și sortită să reîntregească pământul țării. Ii urează să fie un rege apropiat de sufletul poporului și înțelegător al poverilor lui, un adevărat părinte pătruns de răspundere pentru viața morală a supușilor săi, pe care să o promoveze prin pildă personală, printr'o școală inspirată de duhul creștin și prin aducerea întregii vieți publice sub frică de Dumnezeu.

3. — Asigură de toată sollicitudinea și ajutorul său noua conducere a Statului Legionar în frunte cu d. Gen. Ion Antonescu. Constatând voința acestei conduceri de a aduce în viața Statului și a poporului român un duh de reînnoire morală sub semnul credinței și al virtuților creștine, își îngăduie să-i dea îndemnul ca această voință să o aducă pe toată linia și nici o excepție în concordanță cu voința lui Dumnezeu arătată în Sfânta Evanghelie, căci numai astfel înnoirea pe care o intenționează va fi profundă, reală și durabilă.

4. — Sfântul Sinod adresează tuturor credincioșilor Sfintei noastre biserici un îndemn la înfrățire, la pace, la uitarea tuturor desbinărilor și patimilor din trecut, punând toți mai presus de orice grija pentru salvarea țării. În ordine, în disciplină în spirit de frățietate să-și dea fiecare contribuția la ridicarea țării și la pregătirea unor zile mai bune. Prin ascultare și supunere la legi, prin împlinirea datoriei și prin munca nepregetată să înlesnim opera salvatoare ce o îndeplinește Conducătorul Statului și guvernul țării. Îndesebi se impune după grozavele încercări pe care ni le-a trimis Dumnezeu prin părăsirea atâtor întinderi din teritoriul țării și prin cutremurul înfricoșător dela 10 Noembrie să sărim cu toții în ajutorul fraților noștri loviți de soartă, a refugiaților, a sinistraților și a tuturor celor lipsiți.

5. — Un apel deosebit îndreaptă Sfântul Sinod către preoțimea bisericii, să stea cu întreg devotamentul și cu toată râvna în

slujba lui Hristos și a Evangheliei, propovăduindu-i cu însuflețire voia lui așa cum este, neștirbită și nerăstălmăcită. Numai descoperind fără încetare și imprimând sufletelor Evanghelia Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, numai slujindu-i Lui fără compromisuri, numai si-lindu-se să facă pe Hristos Domn și Stăpân al vieții neamului, aducem cu adevărat cel mai mare serviciu acestuia pentru prezent și viitor.

Un neam care nu are cu adevărat pe Hristos Domn al său e ca o corabie purtată pe valurile tuturor greutăților și nenorocirilor, fie într-o parte fie într-alta.

Aducând acestea la cunoștință și punându-le în inima tuturor fiilor sfintei noastre biserici, Sfântul Sinod își împărtășește binecuvântările sale Statului, Neamului și tuturor drept credincioșilor creștini, ca Dumnezeu să le ajute, să scoată la lumină și la biruință deplină asupra tuturor greutăților și neajunsurilor scumpei noastre Țări.

Din ședința Sfântului Sinod dela 3 Decembrie 1940.

Președinte,

Patriarh *Nicodim*

(Urmează semnăturile Ierarhilor prezenți la ședință).

Colindele

În editura Diecezanei a apărut de curând o colecție de „24 colinde“, culese și armonizate pentru 2-3 voci de dl Trifon Lugojan, emeritul și eminentul profesor de muzică bisericească din Arad.

Lucrarea aceasta, de o mare valoare educativă, e tipărită în seria lucrărilor apărute sub inspirația și grija P. S. S. Părintelui Episcop Andrei, cum au fost și „Răspunsurile liturgice“, Acatistul Mântuitorului și Paraclisul Maicii Domnului ș. a.

Insemnătatea acestei opere, ortodoxă prin excelență, nu trebuie trecută cu vederea.

„Colindele — scrie P. S. S. Părintele Episcop Andrei în prefața colecției — sunt osanalele de bucurie cu care sufletul credincios întâmpină venirea în lume a Mântuitorului. Ele rămân cele mai frumoase dovezi de iubire a creștinilor față de Fiul lui Dumnezeu. În ele poporul nostru toarnă uneori și tristețea sa, precum și sentimentul de milă și durerea pentru nedreptate. Sfârșitul lor se încheie totdeauna

prin biruința lui Iisus asupra dușmanilor Lui. Caracteristică este în colindele noastre și iubirea duiosă dintre Maica Domnului și Pruncul sfânt. Ca atare colindele unesc bucuria curată a copiilor, dragostea mamelor față de copiii lor, dorința de mântuire a adulților și înviorarea nădejzii bătrânilor, într'un glas și o simțire“. Ele sunt „un izvor de apă limpede pentru bucuria de Crăciun și un buchet de flori cerești pentru întâmpinarea acestui praznic luminos, care, din întâmplare, este lipsit de florile pă-mântului!“

Colindele pregătesc atmosfera de pace, sfințenie și mister a sărbătorilor Nașterii Domnului; dau Praznicului un farmec unic și familiei creștine duiosie, căldură și seninătate biblică.

Cine poate uita bucuria ajunului de Crăciun petrecut în casa părintească? Cine poate evoca amintirile copilăriei, cu colindele învățate și ascultate dela colindătorii satului, dela părinți și frați, dela „copiii cu steaua“ și până la „feciorii lui Crăciun“, fără să simtă fiorii bucuriei negrăite și nostalgia locului de naștere?

Colindele alcătuiesc una dintre originalitățile și comorile alese ale Ortodoxiei și una dintre cele mai prețioase contribuții pe care poporul român o aduce Ortodoxiei.

Tipărirea celor 24 colinde clasice: Asta-i seara mare, Sculați boieri, Florile dalbe, O ce veste minunată, Trei păstori, Veniți astăzi credincioșii, Trei crai dela Răsărit, Sus la poarta raiului, În orașul Vifleem, Astăzi proorociile, Steaua sus răsare, O ce nebunie, și celelalte, — ne bucură și ne încântă. Ne bucură, deoarece să dă copiilor poporului nostru, prin preoți și învățători, prilejul să cunoască versurile celor mai frumoase colinde românești și ne încântă gândul că la un moment dat toată suflarea românească din Eparhie, sau chiar și numai dintr'o parohie sau dintr'o biserică, ar putea să cânte colindele după o melodie consacrată, preamărind „pe Mântuitorul Hristos prin simțire și cântare la fel“, așa după cum este dorința exprimată a P. S. S. Părintelui Episcop nu numai cu privire la „Răspunsurile liturgice“, dar și cu privire la colinde. Când gurile cântă aceeași melodie și inimile bat în același ritm, pietatea e mai simțită și entuziasmul crește până la fiorul bucuriilor cerești.

Gândul este impresionant de frumos și cu puțință de împlinit, — prin mijlocirea unui cler în care arde focul chemării sacre.

Ce ar fi, dacă am pune plugul în brazdă încă de acum?...

Sărbătorile Crăciunului nostru, și așa neîntrecute, ar fi — cu toată siguranța — și mai frumoase.

Ancoră

*Cu sufletul popas de rugăciuni spre Domnul
Am strâns buchet de bucurii curate,
L-am îmbrăcat în purpurul sfințitului de soare
Și l-am trimis pe aripi, de gând, însângerate...*

*In curgere de valuri cristaline
Spre armoniile eternității Tale
Plutesc — corăbier — pe apele creștine
Port dorul veșniciei spre lumi transcendente...*

Gh. I. Crețu

Sensul mistic al imnului „Pre Tine Te laudăm“

Dintre toate slujbele cultului ortodox, sf. Liturghie este cea mai importantă și cea mai frumoasă. Importantă, pentru actul mistic al jertfirii nesângeroase a Fiului lui Dumnezeu într'ansa; frumoasă, pentru neîntreputa măreție a innelor și formelor în care innografia și sfinții autori au îmbrăcat acest act mistic. Precum jertfa Mântuitorului e adusă pentru întreaga omenire, așa și sf. Liturghie — care nu e altceva decât reproducerea neîntreruptă a aceluia exces de iubire pentru omeni care ne-a dat această jertfă — se aduce pentru întreaga omenire. Ne-o dovedește însăși construcția sf. Liturghii care ne conduce minunat spre scopul final: Golgota,

În partea ce urmează rugăciunii celor șase cereri și mărturisirii credinței ortodoxe, sf. Liturghie ne prezintă drumul Golgotei într'un tablou de neasemuită măreție mistică: Iisus merge spre patima cea de bunăvoie. Sus cerul cu puterile sale „Heruvimi și Serafimii preamăresc pe Dumnezeu neîncetat. L-au preamărit deci și atunci, când Mântuitorul intra în Ierusalim“ (C. Givulescu: „Trei Liturghii“, Arad, 1933, p. 11).

Jos „poporul care stătea în întuneric“ și care acum „a văzut lumină mare“ (Mt. IV, 16) preamărește pe Mântuitorul cu aceeași cântare îngerească cu care copiii iido-vești îl întâmpinau la intrarea în Ierusalim: „Osana! Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului“ (Mc. XI, 9).

Dar dela intrarea în Ierusalim până la Golgota nu e departe. Calea aceasta e calea mântuirii noastre. Iisus urcă Golgota înconjurat de dragostea și de cântările creștinilor adevărați.

Poporul cântă dulcea și mișcătoarea cântare: „Pre Tine Te laudăm, pre Tine bine Te cuvântăm, Ție Îți mulțumim, Doamne, și ne rugăm Ție, Dumnezeuul nostru“.

În altar, întreita invocare a Dubului sfânt și binecuvântare a pietoului, pâinea și vinul puse înainte, se prefac în însuși Trupul și Sângele Domnului.

„În această clipă toți trebuie să dea uitării pe preot: Cel care a săvârșit această jertfire nu este preotul care,

după înfățișare și după nume este asemenea nouă, ci Preotul cel Mare și veșnic“ („Dumnezeiasca liturghie meditată“ de N. Gogol, trad. de Pr. M. Dumitrescu, R. Vălcii 1937, p. 84). Căci atunci și îngerii stau împrejurul preotului și toată ceata puterilor cerești se împreună în cântări și toate locurile împrejurul altarului se umplu de fețe îngerești, — zice sf. Ioan Hrisostomul.

Iar noi, cântând cântarea cea îngerească, dulce și lină a drumului spre Golgota, ne rugăm așa: Pre Tine, Doamne, Te laudăm și Te binecuvântăm. Laudăm înțelepciunea ta cea dumnezeiască, prin care mai înainte de veci ai rânduit chipul mântuirii neamului omenesc. Îți mulțumim pentru marea ta bunătațe, că de bună voie ai primit a te sui pe cruce și moarte a gusta. Îți mulțumim că nu cu sânge de animale ne-ai curățit pe noi de greșala strămoșului, ci cu însași jertfa preacuratului tău Trup. Îți mulțumim că și acum petreci între noi și în noi până la sfârșitul veacurilor, precum ne-ai făgăduit. Fă-ne, Doamne Iisuse, părtași vrednici și neosândiți Trupului și Sângelui Tău. Pentru toate câte ne dai, Doamne, te laudăm, te binecuvântăm și îți mulțumim ție Dumnezeuul nostru.

„Pre Tine Te laudăm“ e cântarea supremei jertfe: iubirea și jertfa lui Dumnezeu pentru creatura sa. E cântarea ce străbate pământul și deschide cerul. În ea se împreună puterile cele nevăzute ale cerului cu cei de pe pământ pentru ca într'un glas să laude pe cel ce în ceruri stă pe tronul mării, iar pe pământ zace jertfă precurată pe sf. prestol.

Gheorghe Lițiu
stud. teolog.

Efratà*, pregătește-te, împodobeste-te!

Din îmbătătoarea lumină a orizontului îndreptat se desprinde drumul luminos al mântuirii.

Steaua vestitoare urcă pe cărarea cerului

Magii, crainicii din inima îndepărtatului răsărit, își pregătesc darurile cele mai alese și scumpe, pentru a le închina în smerită plecăciune Pruncului sfânt ce va să vină din Cerul neapuselor lumini, spre tine suflete al meu întunecat, incuiat, lenevit și nepregătit pentru marele mister al Nașterii blândului Prunc...

Suflete al meu, suflete al meu, te-ai aruncat setos în văltoarea ucigătoare a valurilor mării acestei vieți, plină de patimi otrăvitoare și ucigătoare! Te ai ademenit suflete de miasma și clocotul amăgirilor din valea plângerii, unde mânia se aprinde în ochi și posomorăște frunțile. Unde bărfirea e pe buze, gata să ponegrească, unde invidia arde în piept și tulbură viața. Unde ura clocotește în inimi și înarmează mâinile, iar răzbunarea plănuește în cuget și pânză la colțuri, sau în umbră. Unde minciuna și intriga desbină, strică prietenii, rupe punți și sapă prăpastii, iar asuprirea și tirania prigonesc nevinovații.

*) Bethleemul sufletesc,
„Casa pâinii“ sufletului.

Suflete al meu, suflate al meu întoarce-te! Dă drumul zăvoritei inimi, deschide-i larg porțile să intre ozonul și mireasma sfințeniei; pregătește-o să fie ieslea sălășlurii Pruncului sfânt ce e pe cale. Scutură-o cu toiagul rugăciunii, mătură-o cu spovedania, curățește-o cu pocăința, sfințește-o cu Cuminecătura, îmbogățește-o cu faptele îndurării, a ajutorării celor lipsiți, făcând-o dar de aur al iubirii, al milei de cel suferind și al facerii de bine celui nevoiaș; de tămăia pietății și a rugăciunii cucernice; de smirna lepădării de sine, smirna unei vieți pocăite, care a murit păcatului.

Se apropie sfânta Naștere! Suflete al meu, suflate al meu, scoală și nu mai dormi!

Pregătește-te să pornești pe drumul magilor, călăuzit de steaua cunoștinței de Dumnezeu; împodobește-ți casa să poată sălășlui în ieslea ei Pruncul cel blând și sfânt, ia-ți toiagul hotărârii și pornește pe calea întoarcerii către Dumnezeu.

Vasile St. Guzu
student teolog - Arad

Tâlmăciri și parafraze

Program.

M'am mângâiat de-atâtea ori zicându-mi: vor veni alții mai destoinici, mai buni decât mine, oameni tineri, oameni noi, copiii mei vor face ceea ce n'am putut face eu.

Dar nu, nu trebuie dat în grija zilei de mâne ceea ce poți săvârși azi. Mâne are destule treburi.

Mâne nu răsare, nu poate crește, decât dacă astăzi săvârșește ceea ce trebuie să săvârșească.

*

Nu lăsa pe unul neajutat, fiindcă sunt alții zece mii pe cari nu-i poți ajuta. Fă din toată inima unuia singur ceea ce ai voit să faci tuturor.

*

Nu te necăji că nu ești bun pentru toate meșteșugurile. Fiindcă ceea ce-i virtute aci, poate să fie cusur dincolo.

Pentru ca să fii cineva, lasă-te și nu fii bun pentru toate. Fă din toată inima lucrul folositor pentru care ai primit darul și aplecarea și nu crede că ai fi mai folositor luându-ți altă sarcină pentru care nici cum nu ești chemat. Bagă de seamă: în dorințele acestea stă mai multă trufie decât pricepere și jertfire de sine.

Floarea să fie floare, rândunica rândunică, stânca stâncă, iar omul om, și nu vulpe, iepure ori pasăre răpitoare!

*

Nu te întreba prea mult cât ai să trăiești. O zi, un ceas e deajuns ca să schimbi vremelnicul în veșnicie.

Nu privi nici la dreapta nici la stânga, așa cum nu privește glonțul. Înaintează!

*

Nu cere nimănui învoire ca să trăiești.

— Cu ce drept o spui aceasta?

— A dreptului pe care-l are firul de iarbă să crească, să înflorească și să se usuce.

Nemărginiri.

— Înălțimea munților. Intinsul oceanelor. Răsăritul soarelui. Ce frumuseți! Ce măreții!

— Da. Când simți că te înenacă năduful orașelor, te asurzesc strigătele gloatelor, când te simți otrăvit de miasmele în cari sfătuiesc diplomații, uneltesc politicienii, socotesc financiarii, se laudă învățătorii și se împodobesc neghiobii, — ieși, și-ți umple sufletul cu priveliști ca acelea. Și chiar dacă te vei asemena în deșertăciunea ta trupească musculiței îngâmfate și șubrede în acelaș timp, care se îmbată de-o rază de soare, n'ai să pierzi nimic. Dar, să nu mergi mai departe.

Nu micșora Duhul în fața colosului material. Să nu măsură omenirea cu cotul nici prețul vieții tale după lungimea ei. Pânzele pictorilor se măsură cu stângenul? Ori lucrul preotului cu banița și cumpăna? Statura ta n'are decât câțiva coți și viața-ți vrea câteva perechi de ani. Totuș, nu trebuie să te vezi mic în fața munților uriași ca spațiu și timp. E în tine o măreție pe cari ei n'o cunosc. Așa mic, plâpând și trecător cum ești, poți într-o clipă să plăsmuiești cugetări și să încerci realități cari au fost înaintea munților și vor fi și când ei se vor prefăce în praf. Poți să atingi în suferință ori în acțiune adâncimi și înălțimi pentru cari nu sunt măsură în lumea pământescă.

....Săracul ajutorând pe sărac; mahnitul mângâind pe cel întristat; jignitul care iartă; mucenicii cari mor pentru știință, credință, dreptate, patrie, sunt mai mari decât înălțimile munților. E în ei o frumusețe mai neprihănită decât albastrul cerului și decât albeața creștelor înzăpezite.

Rămâi!

Taci și rămâi! Și dacă rămâi nu fii dus cu sufletul. Nu-i destul să fii de față numai cu trupul.

O! Doamne, depărtarea aceasta, prăpastia între cei cari stau sub acelaș acoperiș!... Intre cel care suferă pe patul durerii și cel care străjuiește la căpătâiul lui!...

Mi-e dragă viața.

Măreție și noutate a vieții!...

Ce binecuvântare-i să te descopere omul ca pe-o comoară, ca pe un pământ nou!

Mi-ești dragă viață pentru frumusețea ta a-

dâncă, pentru strălucirea-ți feciorească, pentru îmbrățișarea pe care ți-o dau toți sorii lui Dumnezeu, pentru florile tale. Iubesc însă și spinii din tine. Amărăciunile tale, lacrimile, durerile, lovirile, hârtoapele și culmile bătute de crivățe, valurile-ți mânioase și deșerturile întinse. Da, sub orice față mi te-ai arăta te iubesc.

Urâsc dușmanii tăi. Cu ură sfântă. O! să ști urî, lupta, lovi drept și tare pe cei cari te ponegresc!

Jos cu ucigașii tăi viață! Cu mituitorii tăi, cu otrăvitorii izvoarelor tale sfinte!...

Urâsc și din mine ceea ce-i împotriva ta viață!

Zile frumoase.

Când vise îmbie zile frumoase, îmbrăcați-vă de sărbătoare. Și ca să le faceți cinste deplină, lepădați mormanul grijiilor și-a dorințelor deșarte. Nu vă gândiți la ceea ce-a uitat să v'aducă, bucurați-vă de ceea ce v'au adus.

In ce cred ei?

- In ce cred ei?
- In puterea minciunii.
- Groaznic! E-o credință care omoară!...

Rugăciunea plugarului.

Fă Doamne să fiu un plugar de treabă. Unul care să creadă în tine, în soarele tău, în nădejdea pe care-o ascunzi în brazda holdei. Un plugar nebiruit de greul muncii, unul ce cântă atât pe vreme bună cât și pe vreme rea; care-și iubește holda, o 'ngrijește și-o apără.

Fă să fiu un plugar fără „oase'n pântec“ atunci când e vorba să ridic un spic de grâu căzut. Unul care îndreaptă ceea ce-i stricat, unul care știe aștepta și, mai mult decât atâta, unul care știe începe dela capăt...

Pr. Gh. P.

Cărți și Reviste

Calendarul creștinului ortodox 1941.

Redactor: Prot. C. Magieru. Diecezana Arad, 176 pagini. Cu șematism costă 19 lei; fără șematism 16 lei.

A apărut cu un cuprins mai bogat ca totdeauna. Pe lângă partea calendaristică și oficială, apoi cea cu șematismul și târgurile, cuprinde un material cu privire la viața creștinească, națională, economică, sanitară, poezii, cugetări și numeroase clișee cu icoane sfinte, biserici și alte fotografii.

Clerul eparhial este chemat și în acest an să-și împlinească apostolatul cultural și datoria

de conștiință misionară prin răspândirea în masele cât mai largi ale poporului a Calendarului diecezan.

Calendarul este o operă de o covârșitoare însemnătate religioasă, morală și culturală. Sunt și astăzi destui țărani care nu cetesc anul întreg nicio carte, afară de Calendar. De aci grija deosebită ce o avem de a le da în mână un calendar bun, Calendarul Bisericii.

Al. Lascarov-Moldovanu: Cartea cu pilde. București 1940. Ed. Cugetarea, 230 pag. 60 lei.

Fecundul și bunul scriitor creștin, dl Al. Lascarov-Moldovanu, autorul prețioaselor romane: „Mamina“, „Tătunu“, „Intoarcerea lui Andrei Patrașcu“ (un adevărat tratat de pastorală), „Romanul furnicei“, „Biserica năruiată“, și a numeroaselor „flori“ și „pilde“ creștine, publică o nouă colecție de exemple: *Cartea cu pilde* recent apărută prin vitrinele librăriilor.

O recomandăm cetitorilor cu toată stăruința fiindu-le de mare folos nu numai în catehizație și la alcătuirea predicilor, dar și ca lectură plăcută pentru orice iubitor de carte.

Pildele sunt așezate în ordine alfabetică și se referă la cele mai însemnate învățături dogmatice și morale.

Cităm aci una, despre *suferință* (p. 204-5):
Intr'o zi veni la preot un om necăjit.

I se plânse zicând:

— „Părinte, de ce Dumnezeu îmi dă atâtea suferințe?“

Preotul îi răspuse:

— „Dar la păcatele dumitale te-ai gândit?“
Acela tăcu.

Atunci, părintele luă din cui o haină prăfuită cu care fusese la dram, și zise omului:

— „Hai cu mine, te rog!...“

Ieșiră în ogradă.

Acolo, părintele întinse haina pe-o frânghie. Luă apoi o nuiă — și începu să bată haina cu putere.

Un praf gros se ivi de îndată.

Părintele zise:

— Vezi?!

Omul acela nu înțelegea.

— „Praful acesta este păcatul pe care-l avem în haina sufletului nostru — și, întocmai ca și acest praf, păcatul acesta nu va ieși decât dacă sufletul va fi bătut cu nuiua suferinței... Înțelegi acum de ce ne trimite Dumnezeu câte-o suferință?“

Și omul nu mai zise nimic, — semn că înțelesese lecția părintelui.

Corneliu Z. Codreanu: Pentru Legionari.

Vol. I. Ed. III. București 1940, 451 pag. 150 lei.

Cărticica șefului de cuib, 144 p. 20 lei.

De 20 ani tânjește în neamul românesc dorul înnoirii morale. Expresia politică a acestei înnoiri este astăzi Mișcarea Legionară, școala de refacere a caracterelor creștine.

Deși e la cârma țării în momente tragice și după jertfe care ar trebui să o scutească de orice alte bilete de recomandare, este încă suspectată, criticată și unilateral, uneori foarte greșit, cunoscută.

Pentru cei ce doresc să se informeze cinstit asupra istoriei și ideologiei legionare, recomandăm cărțile de mai sus.

În cea dintâi se cuprinde istoria și principiile doctrinare a Mișcării; în cea de a doua este vorba despre organizarea și direcția spirituală a Mișcării.

În orice caz Mișcarea Legionară nu se poate cunoaște din purtarea unor elemente desordonate cari numai din greșală au putut pătrunde în ea, nici din atitudinea preoților cari schimbă revelația prin cămașa verde.

Apa limpede se caută la izvor.

Asupra acestei probleme vom mai reveni, ca să arătăm, în ce ne privește pe noi preoții, care este locul și rolul preotului în Mișcarea Legionară.

Dar ca să putem avea o bază de discuție corectă este necesar să se cetească și mediteze din literatura legionară cel puțin volumul „Pentru Legionari” și „Cărticica șefului de cuib”.

Cuvântul Studentesc. Anul XX, 8 Noiembrie 1940. București, Casa Studenților. Abonamentul 120 lei.

Revista Uniunii Naționale a Studenților creștini români reapare cu misiunea de a desbata și mai departe problemele vieții studentești și alte „probleme de viață ale neamului românesc”. Directorul ei e dl Viorel Trifa președintele U. N. S. C. R.

În primul număr semnează un articol de fond dl general Antonescu în care îndeamnă studentimea „să dea culturii suflet și sufletului cultură. Fiindcă sufletul fără cultură e slab și cultura fără suflet e stearpă și rece”.

Dl ministru Traian Brăileanu scrie despre „Înțelepciunea inimii” care e vremea să fie mai prețuită decât cea a minții.

Al. Constant arată că unica școală adevărată și desăvârșită este aceea care formează caractere și eroi.

Un articol foarte frumos scrie F. Anastasescu despre luptele date de studenții români pentru creștinarea Universității și pentru înlăturarea profesorilor ateï din învățământul universitar. Încheie cu constatarea: „Acum edificiul este încheiat, cu Mărgăritarul în frunte. Biserica este în Universitate”.

Revista mai cuprinde și alt material ales și interesant. Citirea ei înviorează și luminează puterile sufletelor însetate de tinerețe fără bătrânețe și de viață fără de moarte.

Informațiuni

● **Ziua studențimii.** În 10 Decembrie 1922 s'au pornit în România marile mișcări studentești. De atunci și până acum s'au dat lupte grele, naționaliste în care cei mai buni dintre capii studențimii și-au dat viața.

Mărti în 10 Decembrie 1940 studentimea din toată țara și-a sărbătorit ziua cu mare elan, și pentru prima dată în chip liber. A fost o zi de evocări și emoții zguduitoare. În toate centrele studentești s'au făcut doxologii și panahide pentru studenții căzuți, apoi s'a ascultat programul serbărilor, dela București, unde au vorbit la „Casa Studenților” din Calea Plevnei conducătorii studențimii: Viorel Trifa președintele Uniunii Naț. a Studenților Români creștini, D. Groza în numele muncitorilor români înfrățiți cu studenții și dl Horea Sima conducătorul Mișcării Legionare.

Din graiurile tuturor au ieșit cuvinte pline de lumina și de focul patriotismului. Îndesebi a impresionat președintele centrului studentesc din București, studentul Neagoe când a citit lista lungă a conducătorilor și luptătorilor martirizați (de conducătorii vitregi ai Statului) și când, la numele lor, studenții adunați răspundeau: „Prezent”, — vrând să arate prin acest răspuns că în Mișcarea studentească și în general în cea legionară, nimeni nu moare. Viii și morții, ca în Biserică, formează o singură familie.

În Arad după rugăciunile de mulțumire și panahida din Catedrală, la care au participat: P. S. S. Părintele Episcop Andrei, consilierii și funcționarii eparhiali, profesorii și studenții Academiei și echipe de muncitori și muncitoare, — sărbătura, s'a desfășurat în sala Palatului Cultural, unde a vorbit frumos dl Aurel Moise președintele centrului studentesc din Arad și dl Vărdol șeful muncitorilor legionari.

● **Duminică** în 8 Dec. c. s'a ținut în București în parcul Carol I, lângă mormântul Eroului Necunoscut, adunarea tuturor societăților foștilor luptători și decorați din războiu. Adunarea a fost convocată de dl gen. Gh. Băgulescu și prezidată de dl gen. I. Antonescu. În cuvântările pe care le-au rostit amândoi cu acest prilej, au făcut elogiul eroismului și al solidarității naționale și au hotărât să lupte cu toții pentru „România Regelui Ferdinand I.”

● **Conferințele P. C. S. Părintelui Dr. N. Popovici** s'au ținut în continuare la Internatul Diecezan, în fiecare săptămână din post, Joia, și au avut de subiect problema raportului dintre suflet și trup, viață și moarte, știință și credință.

De asemenea se țin obișnuitele conferințe

catihetice protopopești. Ultima s'a ținut la Hăl-magiu sub președinția păr. prot. Șt. Bogdan, asis-tat de P. C. păr. Caius Turicu delegatul P. S. S. Părintelui Episcop Andrei. A ținut lecția practică despre „Locurile sfinte“ părintele Al. Cligor din Hăl-măgel și păr. Fl. Toma din Tomești a vorbit despre „Desvoltarea interesului copiilor față de cultul divin“.

● **Societatea Ort. Naț. a Femeilor Române** și-a ținut adunarea anuală în București sub președinția d-nei Alexandrina Cantacuzino și cu delegații din toate provinciile românești.

Congresul a fost onorat cu vizita I. P. S. S. Patriarhului Nicodim, I. P. S. S. mitropolitului Nifon al Olteniei și a unui mare număr de clerici, mireni și femei ortodoxe, care au adus omagiile lor d-nei Cantacuzino pentru vrednicia cu care conduce Societatea, cât și pentru caracterul creștin cu care a răbdat neplăcerile domiciliului forțat vreme de un an, cât a fost înlăturată dela conducerea societății.

● **Școala Normală „D. Țichindeal“** cu prilejul inaugurării teatrului comunal din Arad a reprezentat, Sâmbătă seara în 7 Dec. 1940, operele „La seceriș“ de Tib. Brediceanu și „Cisla“ de C. Porumbescu. Sărbarea a avut succes moral și material desăvârșit. Dl prof. I. Lipovan și toți ucenicii Dsale dela orhestră și cântare merită felicitări și toată lauda cu atât mai mult, cu cât în acest an operele amintite le-au jucat a treia oră. Acum, a treia oră în folosul „Ajutorului Legionar“.

● **La Șiria** s'a desvelit Duminecă în 8 Dec. c. bustul lui Ioan Slavici, vestitul nuvelist și romancier, născut acolo la 1848 și mort în București la a. 1925.

La serbare au luat parte autoritățile conducătoare ale județului Arad și ale Șiriei, precum și numeroși scriitori ardeleni și popor din loc și din jur.

Meritul ridicării bustului îl are Căminul Cultural „I. Slavici“ din Șiria, iar opera se datorește sculptorului C. Popescu din Turnu-Severin.

● **D. I. D. Vlădăreanu** candidat de preot a fost hirotonit preot pentru parohia Tauș I.

● **Dl Berindan Mihai**, cantor expulzat din Oradea-Velența, cu soția și doi copii, caută în cuprinsul Eparhiei un post de cantor.

Cei interesați se vor adresa pentru răspuns la P. C. S. Părintele Revizor Eparhial.

Nr. 5491/1940.

Ordin pentru serviciile divine dintre 15—25 Decembrie 1940.

Pentru intensificarea vieții religioase și pentru a ajuta pe cei ce se pregătesc sufletește pentru spovedanie și cuminecătură, prin aceasta în-vițăm pe P. C. Preoți ca în timpul dintre 15—25 Decembrie 1940 în fiecare dimineață la ora 7 să servească *Utrenia*, la ora 4 p. m. *Vecernia*, iar *Miercuri și Vineri* după *Utrenie se va servi Sf. Liturghie*, făcându-se pomeniri pentru morți. La toate aceste servicii se vor rosti și ectenii speciale acomodate timpului de față.

Arad în 12 Decembrie 1940.

† Andrei, Episcop.

Nr. 5482/1940.

Concurse

Se publică concurs *din oficiu*, cu termen de 15 zile, pentru îndeplinirea parohiilor:

I. *Bodești* cu filia *Mermesti* prot. Hălmagiului.

Venite:

1. Stolele legale;

2. Birul parohial;

3. Salarul dela Stat.

Parohia este de clasa *treia*.

II. *Măgulecea* prot. Gurahonț.

Venite:

1. 5 jug. pământ;

2. Stolele și birul legal;

3. Salarul dela Stat.

Parohia este de clasa *treia*.

III. *Mustești* protopopiatul Gurahonț.

Venite:

1. Sesiunea parohială, 16 jugh.;

2. Casa și intravilanul parohial;

3. Stolele și birul legal;

4. Salarul dela Stat.

Parohia este de clasa *doua*.

Cererile de concurs însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Preoții numiți la vreuna din aceste parohii vor plăti toate impozitele după beneficiul lor preoțesc din al lor.

† ANDREI

Episcop.

Traian Cibian

consilier referent eparhial.

Nr. 5382/1940.

Pentru întregirea parohiei *Tisa*, protopopiatul Hăl-magiu, se publică concurs *din oficiu*, cu termen de 8 zile.

Venite:

1. Salarul dela Stat.

2. Stolele legale.

3. Birul parohial legal.

4. Lemne de foc din pădurea urbarială, cât pri-mește un număr de casă.

Parohia este de clasa a II-a.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Preotul va plăti impozitele după beneficiul preoțesc din al său. Arad în 10 Decembrie 1940.

† Andrei

Episcop.

Traian Cibian

consilier ref. eparhial